

Vernieuwd farmaceutisch museum geheel virtueel

Nederland kent vanaf april 2014 voor het eerst een volledig virtueel museum: het nieuwe Nationaal Farmaceutisch Museum (NFM). De unieke collectie is weer voor iedereen te bezichtigen. Gewoon, thuis vanachter de computer.

Auteurs **Peter van den Hooff en Toine Pieters**

GENEESMIDDELEN
UIT VERVLOGEN TIJDEN.
Foto M. Kuik

De Nederlandse erfgoedsector bevindt zich sinds een aantal jaar in roerig vaarwater. Afnemende subsidies van gemeenten en rijksoverheden zorgen voor een kaalslag bij musea en erfgoedinstellingen. Uit cijfers van de Museumvereniging blijkt dat tussen 2011 en 2013 veertien musea hun deuren hebben moeten sluiten. Voor nog eens negen instel-

lingen, waaronder het Tropenmuseum, dreigde in 2013 sluiting of noodgedwongen fusie. Waardevolle erfgoedcollecties kunnen hiermee in de vergetelheid te geraken of zelfs verloren te gaan.

Identiteit

Ook het Nationaal Farmaceutisch Museum kreeg in 2011 te maken met gemeentelijke bezuinigingen. Het bestuur moest daardoor het museum pand, het vroeg zestiende-eeuwse koopmanshuis De Moriaan in Gouda, noodgedwongen verlaten. Maar de liefde voor het farmaceutisch erfgoed werd er alleen maar groter op.

Naarstig werd gezocht naar alternatieven. Het nieuwe concept moest 'kloppen' met de oorspronkelijke identiteit, maar ook met de wensen en behoeften van jong en oud: van scholieren, studenten, apothekers, apothekersassistenten tot en met geïnteresseerde leken.

In de wetenschap dat we ons in het digitale tijdperk bevinden, was het besluit snel genomen. Het bestuur besloot het museum een nieuwe identiteit te geven: volledig virtueel, volledig publiek en ondersteund door de KNMP-gefaciliteerde farmaceutische erfgoed-

1997

1998

1999

2000

2001

Viagra komt op de markt.

Liberalisering van het apotheek eigendom: ook niet-apothekers mogen een apotheek bezitten. OPG bestaat honderd jaar.

DE ONTVANGSTZAAL VAN HET VIRTUEEL NATIONAAL FARMACEUTISCH MUSEUM MET HISTORISCHE APOTHEEK

opslag in de Eenhoorn (Urk). Deze keuze sluit naadloos aan bij de laatste ontwikkelingen op het gebied van erfgoedbeheer: musea moeten zichzelf opnieuw uitvinden om mee te bewegen met de digitale samenleving.

Weblinks

In het virtueel museum staan de objecten uit De Moriaan weer 'op zaal'. Bezoekers kunnen op hun gemak merkwaardige instrumenten, bizarre ingrediënten en ingewikkelde recepten bekijken en de wondere wereld achter het geneesmiddel ontdekken. In de beschrijvingen van de objecten zijn weblinks toegevoegd naar farmaceutische objecten buiten de eigen collectie.

Wie meer wil weten of zien, kan hierop klikken. Door deze links wordt duidelijk dat de farmaceutische erfgoedobjecten niet louter op zichzelf staan, maar onderdeel zijn van een groter geheel. Door farmaceutisch erfgoed te contextualiseren en een plaats te

geven in de vaderlandse geschiedenis wordt bovendien de essentiële en samenhangende rol van geneesmiddelen en apothekers in de samenleving benadrukt.

Ook bestaat de mogelijkheid om met een apothekergame een reis terug in de tijd te maken. De game werd in 2013 ontwikkeld in samenwerking met een groep studenten gametechnologie van de Universiteit Utrecht en twee studenten van het Grafisch Lyceum in Utrecht. In het spel leren de spelers meer over het bereiden van geneesmiddelen in het verleden en over de kennis en kunde die de apotheker nodig had om dit goed te doen. Hiermee wordt de historische kennis geactiveerd en tot leven gewekt. ■

Wie het virtueel museum wil bezoeken en het spel wil spelen, kan terecht op de geheel vernieuwde website van het Nationaal Farmaceutisch Museum, die belangeloos wordt gehost door de KNMP: www.farmaceutischmuseum.nl.

DE BEZOEKER
KAN MET EEN
APOTHEEK-
GAME EEN REIS
TERUG IN DE
TIJD TE MAKEN

150
JAAR

2002

2003

2004

2005

2006

Marga van Weelden wordt de eerste vrouwelijke KNMP-voorzitter.

Invoering basisverzekering. Het *Pharmaceutisch Weekblad* verbreedt zich met het *PW Wetenschappelijk Platform* (voorheen: *Ziekenhuisfarmacie*).